

HYVIL

**Hallituksen esitys (HE 189/2025 vp) eduskunnalle
laiksi hyvinvointialuelain muuttamisesta ja
väliaikaisesta muuttamisesta sekä esityksen
täydentämisestä (HE 27/2026 vp)**

Hallintovaliokunta 16.4.2026

Arja Pesonen

Ekonomisti, Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy

Hyvinvointialueilla tulee olla edellytykset noudattaa lainsäädäntöä

- Hyvil pitää perusteltuna lisääaikaa alijäämien kattamiseksi.
- Täydentävä esitys lisääajan myöntämisen mahdollisuudesta vuoden 2029 loppuun saakka on oikean suuntainen mutta riittämätön.
- Hyvil ehdottaa, että lisääaikaa olisi mahdollista hakea ja saada vuoden 2030 loppuun saakka.

Keskeiset perustelut vuoden 2030 loppuun saakka mahdolliselle lisääjalle

- Talouden tasapainottaminen vaatii aikaa, vaikka sopeutustoimet olisivat jo käynnissä.
- Liian voimakkaat ja äkilliset kulujen leikkaukset voivat sekä vaikeuttaa palvelujen järjestämisen toteutumista että aiheuttaa kustannusten nousua jälkikäteen.
- Riittävän mutta ei liian pitkä sopeutusaika säilyttää riittävät kannusteet talouden tasapainottamistoimiin mutta samalla se antaa tarvittavan reagointi- ja toimeenpanoajan väistämättä ajassa muuttuville sopeutusohjelmille ja -tarpeille.
- Aluekohtaisen rahoituksen kehityksen ennakointi on erittäin vaikeaa ja onkin todennäköistä, että suunnitelmia joudutaan muuttuvan aluekohtaisen valtionrahoituksen vuoksi päivittämään toteutusaikana.
- Nyt ehdotetut säännökset mahdollistavat hyvinvointialueelle uuden hakemuksen tekemisen muuttuvissa tilanteissa mutta jättää tällöin hyvin vähän toimeenpanoaikaa, jos lisääaikaa on mahdollista saada enintään vuoden 2029 loppuun saakka. Lisäksi uusi hakemusprosessi lisää hallinnollista työtä kaikilla osapuolilla, mitä tulisi välttää.

HYVI
NVOINTI
ALU EYH
TI ÖV
ÄL **HYVIL** FÄ
RDS OMR
ÅDESBOL
AGET